

allerede er dyrt nok i Forvejen. Jeg synes ikke, at man paa denne Maade saa at sige skulde lægge en Skat paa hele det bogelskende og bogkøbende Publikum for at yde enkelte Forfattere en ringe Fortjeneste ud over den Fortjeneste, de nu kunne have. Det er dernæst blevet anført, at vi vare nødte til at gøre det, fordi Norge gør det samme; men det kan jeg i og for sig slet ikke indse, og det forekommer mig, at man først burde sige: Lad os se, om Norge virkelig tiltræder Bernertraktaten. Det blev fremhævet af det ærede Medlem for Odense Amts 7de Valgkreds (S. Holm), at Norge kun vilde slutte sig til Bernertraktaten, naar Danmark gjorde det, og naar man ser hen til den lange Tid, der er hengaaet siden den 4de Juli, da den norske Lov udkom, og til, at Norge endnu ikke har gjort Tegn til at ville tiltræde Bernertraktaten, synes det ogsaa at tyde paa, at Norge ikke har noget særlig Haab eller Øyst dertil.

Dernæst er der blevet sagt baade fra den ærede Ordførers og den sidste ærede Taleers Side: Ja, selv om Norge ikke tiltræder Bernertraktaten, ville dog omtrent de samme Følger komme til Stede, idet Norge vilde slutte Separattraktater med de forskellige Lande af samme Indhold som Bernertraktaten eller dog af tilsvarende Indhold. Ja, derom foreligger der jo endnu ingen Oplysninger. Jeg har i hvert Tilfælde ingen Aktstykker set derom; men selv om Norge nu vilde slutte en saadan Traktat, er der ingen, der kan sige, og det er der heller ingen, der kan godtgøre, hvorvidt de vedkommende fremmede Lande ville afflutte saadanne Traktater med Norge. Jeg synes derfor, at det vilde være tidsnok for os at lade os bevæge af, hvad Norge gør, naar Norge først har handlet; men der synes mig ikke for Tiden at være Grund til for os at lade os bevæge af, hvad Norge vil gøre. Men selv om Norge sluttede sig til Bernerkonventionen eller affluttede saadanne Separattraktater, kan jeg ikke se, hvorledes dette skulde være tilstrækkelig Grund for Danmark til at slutte sig til Bernertraktaten eller til at søge lignende Traktater affluttede. Jeg tror ikke paa, at der af den Grund skulde ske nogen større Flytning fra dansk til norsk Forlag. Jeg tror ikke, at den Ret, der vil kunne sikres Forfattere mod Oversættelser

uden Betaling i fremmede Lande, som Regel vil kunne opveje Hensynet til, hvilken Forlægger der er den dygtigste og skrappeste til at skaffe Affættning, eller som betaler bedst. Jeg tror, at naar der udkommer saa mange Bøger paa dansk Forlag — ogsaa norske Bøger — ligger det i, at vi have de bedste Forlæggere og de Forlæggere, som betale bedst, og jeg tror ikke, at den Omtændighed, at Norge slutter sig til Bernerkonventionen, medens Danmark staar udenfor, i nogen væsentlig Grad vil forandre dette Forhold; men selv om dette skulde ske, vil det dog kun være en Ulykke for enkelte Forlæggere, medens det store bogelskende og bogkøbende Publikum vil have fuldt ud lige saa let Udgang til at skaffe sig de Bøger, der komme paa norsk Forlag, som dem, der komme paa dansk Forlag. Jeg vil derfor anbefale det høje Ting at stemme for det af mig stillede Vædringsforslag. Jeg ved jo godt, at hvis mit Forslag bliver vedtaget, ville en Del indenlandske og udenlandske Forfattere knurre og bruge en Del ubehagelige Talemaader imod os; men jeg tror ogsaa, at naar vi blot handle efter, hvad vi anse for at være det rette, skulle vi ikke bryde os om, at Folk, som have en anden Mening, sende alle disse Ubehageligheder efter os. Jeg vil da forsøge paa at overleve det, selv om den højttærede Ordfører — der var noget i hans Foredrag, som kunde tyde derpaa — skulde finde Anledning til at kalde mig en Barbar, fordi jeg her fungerer som Barbar.

Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet (G. O. S.): Med Hensyn til det foreliggende Forslag er der af Udvalgets Flertal stillet Vædringsforslag, om hvilke jeg kan sige, at jeg i det hele tiltræder dem. Udvalgets Flertal udtaler, at det i Henseende til at stille Vædringsforslag har vist Tilbageholdenhed, og det erfender jeg, og har vist den bl. a. særlig med Hensyn til, at Forslagets nuværende Affattelse skyldes eller er i Overensstemmelse med Forhandlingerne, der ere førte med Norge. Der er enkelte Ting, som Udvalgets Flertal muligvis kunde have ønsket anderledes, hvis ikke Forholdet havde været dette, og jeg anerkender denne Tilbageholdenhed, idet der ogsaa er enkelte Ting i Forslaget, som jeg